

השמיטה - מן היסודות ועד להלכה למעשה

הרב יוסף צבי רימון

כיצד מנהלים מטבח בשמיטה?

”והיתה שבת הארץ לכם לאכלה” –
”לאכלה” אמר רחמנא, ולא להפסד.

פסחים נב:

לכתחילה היו נוהגים בפירות
שביעית, כפי שנוהגים בפירות
תרומה, לעוטפם ולהשליכם
לאשפה, ובאמת די בכך, אך
אכשרי דרי, ונוהגים להניח
בפח מיוחד.

הרב חיים קנייבסקי

הנוהג הוא שמייחדים פח מיוחד
לשיירי פירות שביעית, ובכל יום
מכניסים את השיירים בשקית
ניילון נפרדת, ומניחים את השקית
עם שיירי האוכל בפח עד שירקבו,
ואז משליכים לאשפה.

משפטי ארץ

מותר
לכתחילה
ובוודאי כשיש
צורך

מחלוקת האם גרם הפסד שביעית מותר

פתרון מהודר
בגלל מניעת
הכשלת עובדי
האשפה

אם בכל מקרה לא ייאכל, לכו"ע מותר גרם הפסד

הרב אלישיב

מה עושים עם שאריות מרק?

חרובין של שביעית שכבשן ביין ששית
או ביין מוצאי שביעית - חייב לבער
היין, שהרי טעם פירות שביעית בו.

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל

לשים בשקית ולזרוק
(לכתחילה)

להשאיר לילה שלם
ולזרוק ר"ש

המטבח בשמיטה

(C) הרב יוסף צבי רימון

גלעינים עם קצת שאריות

גִּרְעֵינֵי תְרוּמָה, בְּזִמְנֵן שֶׁהוּא מְכַנָּסֵן,
אֲסוּרוֹת. וְאִם הִשְׁלִיכֵן, מִתְרוֹת.

תרומות, יא, ה

כל שהוריד היטב את בשר הפרי
מהגרעינים ואין דעתו להוריד יותר, אין
צריך לטרוח יותר, ויכול להשליכם כך
לאשפה.

הרב אלישיב

שינוי מהאכילה הרגילה

אֵין עוֹשִׂין תְּמָרִים דְּבִשׁ, וְלֹא תַפּוּחִים
יֵין, וְלֹא סִתּוּנֵיּוֹת חֶמֶץ, וְשֶׁאֵר כָּל
הַפְּרוֹת אֵין מְשַׁנֵּין אוֹתָם מִבְּרִיתָן
בְּתַרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂר שְׁנֵי, אֶלָּא זֵיתִים
וְעֵנָבִים בְּלֶבֶד.

תרומות י"א, ג

מותר לסחוט מיץ מפירות העומדים
לסחיטה והם זיתים, ענבים, תפוז,
אשכולית ולימון.

חזו"א

תרשים סיכום: כיצד מנהלים מטבח בשמיטה?

שימושים

מותר להשתמש בצורה נורמלית: לסחוט, לבשל ולרסק, כל מה שנוהגים במשך השנה. דברים חריגים אסורים (לבשל דבר שלא רגילים לבשלו. אך מותר לרסק במגרדת גם דבר שלא רגילים לרסק). אין לכבות נר הבדלה בין של שביעית.

שאריות

שמים בשקית, קושרים וזורקים לפח. דרך זו מותרת לכתחילה, אך הדרך הראשונה מהודרת יותר.

מייחדים כלי לקדושת שביעית. בכל יום מחליפים שקית שבה שמים שאריות שביעית. למחרת, שמים מעליה שקית חדשה. את התחתונה זורקים לפח רגיל לאחר 5-7 ימים.

שאריות שאינן ראויות למאכל אדם ניתן לזרוק לפח כרגיל.

אכילה

יש להשתדל לאכול פירות (וירקות) שביעית עד תום. דבר זה מלמד אותנו על כך שאנחנו לא בעלים על פירות שביעית – "כי לי הארץ".

זכות

זכות גדולה באכילת פירות שביעית, ואולי אף קיום מצווה. ההקפדה על קדושת שביעית איננה קשה, ובוודאי שהיא כדאית בעבור הזכות העצומה שבאכילת הפירות.